

Куда после основне школе?

Крај основног образовања и упис у средњу школу важан је корак у професионалном развоју ученика и од великог је значаја за одређивање будућег занимања.

Занимања има веома много и сигурно је да су нека од њих баш за тебе. Неко бира занимање по томе што мисли да је цењено, или популарно, или се добро плаћа, а понекад одлуку доноси и сасвим случајно. Велико је задовољство радити посао који нам је занимљив. Због тога је веома важно да откријеш своја интересовања.

Живимо у савременом времену, када је основна школа обавезна од државне институције. Данас у модерном друштву, када послодавци скоро свуда траже завршену средњу школу – па баш немате много избора, морате да упишете одговарајућу средњу школу.

Данас имамо стварно широк избор средњих школа и одређених смерова. Средње школе се усавршавају, прате потребе нашег друштва, потребе занимања (тј. потребне образовне профиле данашњице).

Како се оријентисати у избору средње школе? Шта нам је критеријум (мера)- нека нам је водилца оно, шта би смо имали мотивацију радити и волели радити касније у животу. Јер избор занимања јесте на цео живот. Такође морамо и то имати на уму да у основној школи морамо бити добри ђаци са dobrим оценама, јер нам оцене ограничавају и сужавају избор занимања. Оно, што нам данас јако помаже у оријентације и избору средње школе јесте интернет као извор многих информација и искуства при одабиру праве средње школе за нас. А на крају четворогодишња средња школа јесте основа за факултет.

Свако од Вас има потенцијала да буде успешан у некој области. Професионална оријентација помаже да процените своје вештине, способности, особине личности, интересовања, да дефинишете своје професионалне циљеве, информишете се о могућностима образовних профила и занимања и на основу тога донесете најважнију одлуку у животу.

Психолог који обавља професионалну оријентацију на основу тумачења тестова које сте урадили и обављеног интервјуа пружиће Вам подршку и помоћи да схватите да ли избором занимања или образовног профила идете у правом смеру.

Правилан и адекватан избор школе, током школовања пружиће вам задовољство јер учите оно што волите и за шта сте способни а касније то задовољство пренеће се и током обављања самог посла.

Налазите се на крају основног или средњег школовања и логично и природно питање је шта, како и куда даље? У дилеми сте како одабрати образовни профил односно занимање које је најбоље за Вас.

Избор образовног профила или будућег занимања треба ускладити са Вашим способностим, особинама, интересовањима и могућношћу запослења по завршетку школе.

Одлука које се доноси само једном у животу.

Професионална оријентација може да Вам помогне да донесете праву одлуку.

Избегните незадовољство и разочарење које се може јавити после погрешног избора будућег занимања или школе. Психолог ће на основу различитих тестова које ћете урадити и интервјуа које обави са Вама после свих сагледаних информација које је добио дати препоруку и професионално вас усмерити које је занимање или школа најбоља за Вас. Помоћ психолога-стручњака за професионалну оријентацију је од несагледиве важности и препоручује се онима који имају недоумице и нису сигурни да сами донесу одлуку о избору школе

Интересовања и склоности нису код свих особа иста. Морате одабрати занимање или школу адекватну Вашим способностима и интересовањима јер будући посао треба да радите са ентузијазмом и да га волите а не да га само механички одрађујете. Погрешан избор школе и занимања може донети свакодневни стрес и незадовољство.

НА ВАША ПИТАЊА И ДИЛЕМЕ ОДГОВОР ДАЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА

Најчешће грешке које се праве при избору занимања су:

- Уписаћу се у најближу школу, јер не волим путовање;
- Мој најбољи друг се определио за то занимање;
- Остварујем животни сан једног од мојих родитеља;
- Изабраћу занимање, које ја и моји вршњаци највише ценимо;
- Пошто сам постигао доста слаб школски успех, уписаћу се тамо где ме приме;
- Вуковац сам и све ми иде од руке, знам да ћу бити успешан шта год да упишем;
- Тренутна популарност неке школе.

Кораци у избору занимања

1. Упознати свет рада
2. Препознати властира интересовања и рангирати их
3. Упознати захтеве занимања
4. Упознати се са властитим способностима и особинама
5. Издвојити занимање чијим захтевима одговарају ваше способности и интересовања
6. Проверити запошљеност у тим занимањима
7. Упознати се са школама и условима уписа
8. Донети одлуку (алтернативни избори)

Шта је важно за избор средње школе?

- *што боље упознавање себе, својих способности, особина, жеља, вредности...*

СПОСОБНОСТИ – могућности, области у којима сте успешни

МОТИВАЦИЈА ЗА СТИЦАЊЕ ЗНАЊА – заинтересованост за наставак школовања

ИНТЕРЕСОВАЊА И СКЛОНОСТИ – оно што волите да радите, у чему уживате

ОСОБИНЕ ЛИЧНОСТИ – нпр. стрпљивост, друштвеност, прецизност, одлучност, креативност, уредност, динамичност, саосећајност..., важне за обављање одређених занимања

ВРЕДНОСТИ – оно што желите да постигнете на послу и што вам је на послу важно

ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ – телесне карактеристике које могу бити препрека за обављање неког посла

• ***што боље информисање о:***

- врстама средњих школа, мрежи образовних установа
- образовним профилима
- поенима потребним за упис
- даљој проходности на више школе и факултете
- различитим занимањима, њиховим захтевима и условима рада
- могућностима запошљавања, потребама на тржишту рада

Како се можете информисати?

- питајте своје предметне наставнике, одељенске старешине, школског педагога и психолога
- разговарајте са родитељима, рођацима и пријатељима
- посетите средње школе (већина организује дан отворених врата за будуће ученике)
- посетите) Националне службе запошљавања
- потражите брошуре средњих школа
- потражите информације на интернету (већина школа има свој сајт са описима смерова)
- набавите „Конкурс“ и „Информатор“ Просветног прегледа